

Marknad
Maja Bjuring Gerlich

2016-06-15

MINNESANTECKNINGAR

Elmarknadsrådets möte 2016-05-17

Närvarande

Martin Brink, DinEL
Mia Hansson, Energi Försäljning Sverige
Torbjörn Forsberg, E.ON Energy Trading
Jan-Ola Silver, Fortum
Daniel Nordgren, Vattenfall
Pär Erik Petrusson, Jämtkraft
Linda Brant, EON Elnät Sverige
Johan Schönström, BillerudKorsnäs
Magnus Thorstensson, Svensk Energi
Stig Åhman, Nord Pool Spot
Johan Leymann, Energimarknadsinspektionen

Ulla Sandborgh, Svenska kraftnät, ordförande
Ulrika Formgren, Svenska kraftnät
Anna Guldbrand, Svenska kraftnät
Maja Bjuring Gerlich, Svenska kraftnät, sekreterare
Tania Pinzon, Svenska kraftnät (delar av dagen)
Rebecca Nilsson, Svenska kraftnät (punkt 4)
Zarah Andersson, Svenska kraftnät (punkt 5)
Mårten Bergman, Svenska kraftnät (punkt 6)
Stefan Arnborg, Svenska kraftnät (punkt 6 och 7)
Erik Forsén, Svenska kraftnät (punkt 9)
Robert Thelander, Svenska kraftnät (punkt 10)
Niklas Kallin, Svenska kraftnät (punkt 11)

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 08 475 80 00
FAX 08 475 89 50

Frånvarande

Lars Johansson, Trafikverket

Stefan Braun, Bixia

Fredrik Lind, Bergen Energi

Thomas Hirsch, SSAB EMEA

1 Dagordningen fastställs

Dagordningen fastställdes. Dock valde man att byta plats på vissa punkter. Nedanstående dagordning är därför justerad sedan tidigare utskick.

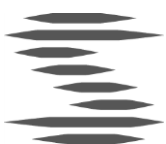
2 Föregående mötesanteckningar

Magnus Thorstensson hade en fråga kring kapacitetsavgifterna. Magnus menade att intäkter från kapacitetsavgifter bör kunna användas för att garantera kapacitet enligt utställda transmissionsrätter (FCA-koden). Thorstensson menar att det europeiska regelverket (förordning 714/2009, artikel 16) inte begränsar användningen av kapacitetsintäkter till att garantera handel på spotmarknaden. Anna Guldbbrand svarade att det är viktigt att Ei förtydligar om kapacitetsintäkterna får användas till detta. Svenska kraftnät har ställt frågan till Ei då Svenska kraftnäts jurister inte anser det självklart hur förordningen ska tolkas.

Inga ytterligare kommentarer.

3 Workshop i vissa balansfrågor

Ulrika Formgren berättade om vad som har hänt sen sist, vilka ämnen som man tänkt ta med på workshopen samt upplägget för dagen. Sex aktörer har skickat in underlag för att hålla presentation på workshopen, två ämnen har Svenska kraftnät fått in flera synpunkter på. De två ämnena är Reglerkraftpriser och Balanskrav. Efter diskussioner har vi kommit fram till att tre ämnen är rimligt att hinna hantera under workshopen.

Av de kvarvarande inskickade förslagen på ämnen är prissättning av FCR den fråga som påverkar flest aktörer och därför är Svenska kraftnäts förslag att den blir det tredje ämnet.

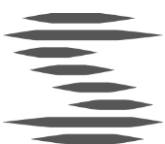
Ulrika Formgren presenterade upplägget för workshopen. Tanken är att det blir tre presentatörer per ämnesområde. Jan-Ola Silver funderade på upplägget och ansåg att man eventuellt borde vända på upplägget och ha Svenska kraftnäts intro/bakgrund efter presentationerna. Ulrika svarade att Svenska kraftnät funderat över detta och landat i att det är bäst att Svenska kraftnät håller en kort faktabaserad introduktion innan aktörernas presentationer. Jan-Ola tyckte att det skulle kunna vara en idé att ha med de andra nordiska TSO:erna. Ulrika svarar att det inte är tanken och att det är bra att först lyssna in deltagarna och inte blanda in de nordiska TSO:erna i det skedet. Målsättningen med workshopen är att deltagarna ska få berätta och att Svenska kraftnät lyssnar. Målet blir alltså att Svenska kraftnät ska förstå deltagarnas synpunkter på regelverket.

Magnus Thorstensson menade på att det kan räcka med 2 presentationer per ämne då många av presentatörerna kommer ha samma syn. Ulrika frågar om de andra deltagarna också tyckte att färre ska presentera. Stig Åhman tycker att det är bra att det är fler som presenterar men att dessa kan prata ihop sig innan så de inte säger exakt samma sak. Magnus Thorstensson håller med och tänker att man kan välja tre presentatörer som har lite olika synsätt.

4 Nyttjandeavtalet – information

Rebecca Nilsson berättar om nya avtalsmallar, abonnemangsjustering 2017 och remiss – rörligt förlustelpris i stamnätstariffen.

Nya avtalsmallar för nyttjandeavtalet introduceras 2017, strukturen kommer att ändras men innehållet kommer att vara det samma. Nyttjandeavtalet kommer fortsatt att bestå av två delar, en del med allmänna avtalsvillkor och en del med specifika villkor för nyttjande av stamnätet. Det som skiljer från tidigare är att Svenska kraftnät har flyttat vissa punkter mellan de två avtalsdelarna. Det kommer att presenteras mer kring de nya avtalsmallarna på Svenska kraftnäts planeringsråd. Anna Guldbrand lade till att avtalsmallarna har remiterats och Svenska kraftnät kommer att skickas ut återkoppling till de som svarat på remissen.

Abonnemangsjustering 2017, den kortsiktiga lösningen är att Svenska kraftnät kommer att skicka ut information till stamnätsabonnenter i maj med uppmaning om att inkomma med förfrågan om abonnemangsjusteringar inför 2017 så tidigt som möjligt till Svenska kraftnät. Detta för att Svenska kraftnät ska ha så bra förutsättningar som möjligt för att hinna utreda och svara på förfrågningarna innan årsskiftet. En tidig förfrågan om abonnemangsjustering är dock ingen garanti för att svar hinner ges innan årsskiftet. Anledningen till att svar på förfrågan i vissa fall drar ut på tiden är för att det för vissa punkter i nätet krävs mer omfattande utredning på grund av redan hög belastning. Den långsiktiga lösningen är att se över processen för abonnemangsförändringar inom nyttjandeavtalet för att se över möjligheterna om en bättre lösning framöver.

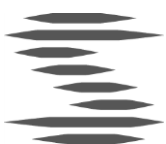
Daniel Nordgren undrade vem som kommer att involveras i att ta fram en långsiktig lösning. Anna Guldbrend svarar att Svenska kraftnät kommer att börja med att se över frågan internt men att frågan är relevant för så väl Elmarknadsrådet som Planeringsrådet.

Jan-Ola undrar när sista datum för att skicka in förfrågan om abonnemangsjustering är. Rebecca Nilsson svarar att det inte finns något sista datum.

Johan Schönström ansåg att man bör ha en lösning där man inte behöver söka om förändringar per kalenderår utan att det kan ske mer löpande. Rebecca Nilsson svarar att det är en av de bitarna Svenska kraftnät kommer att se över.

Stig Åhman gav input att man kan ha dynamiska abonnemang för att bättre hantera ojämna uttag under säsongen. Johan Schönström svarar att de har väldigt jämna uttag över hela året.

Jan-Ola frågar om nyttjandeavtalet och realtidsmätvärden. Rebecca Nilsson svarar att det pågår ett arbete internt kring det och att den text om momentanvärden som står i nuvarande nyttjandeavtal kommer att överföras oförändrad till den nya avtalsmallen. Eventuella förändringar kommer tidigast att införas i 2018 års avtal.

5 Effektreserven

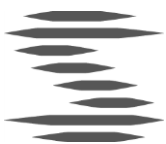
Zarah Andersson gick igenom uppföljningen av effektreserven 2015/2016. Effektreserven kördes inte denna vinter heller. Den har startats upp vid 4 tillfällen men inte aktiverats någon gång.

Jan-Ola menar på att det har legat uppregeringsbud på 3-4 tusen MW och tycker därför att detta bör tas upp på workshopen. Ulrika hänvisade till prioriteringen av ämnen till workshopen och konstaterade att alla ämnen inte kan tas med.

Zarah Andersson gick igenom de olika stegen i hanteringen av effektreserven. Det är vid aktivering som effektreserven verkligen går igång.

Jan-Ola Silver undrar om man måste gå in med minkörning på 80 MW vid Karlshamn. Det skulle påverka marknaden mindre om den kördes på lägre effekt även om den kostar mer. Zarah Andersson kan inte svara på den frågan. Torbjörn Forsberg anser att det vore bra om Svenska kraftnät innan förfrågningsunderlaget skickades ut tog kontakt med presumtiva leverantörer för att höra om tekniska möjlighet (för- mågor/begränsningar) och därmed minska risken för att onödiga restriktioner förs in i underlaget till men för upphandlingen. Jan-Ola har en synpunkt kring att man på Svenska kraftnät visar på "normal drift" på hemsidan vid dess tillfällen. Det förvirrar marknaden anser Jan-Ola. Johan Schönström tyckte då att man saknar information till marknaden. Detta eftersom om det är "orange" så kan aktörerna börja skramla och då anpassa sig på ett sätt som man inte gör vid "grönt" ljus. Jan-Ola förstod att Svenska kraftnät gör såhär men han tyckte att Svenska kraftnät kan göra det på ett annat sätt. Svenska kraftnät har sett och tagit till sig Jan-Olas frågor som han har skickat in sedan tidigare och kommer att ta med dem in i det utrednings- och strategiarbete som ska startas nu i vår. En annan av Jan-Olas frågor var kring varför man flyttade jobb som man hade planerat på Forsmark. Anna Guldbbrand svarar att det kanske inte alltid är rätt beslut som fattas, men Svenska kraftnät måste också fatta beslut för att säkerställa driftsäkerheten även om besluten påverkar marknaden.

Zarah Andersson gick igenom kostnaderna för vintersäsongen. Zarah beskrev hur avgiften beräknas. Detta görs med hjälp av scenarion, förbrukning, körningskostnad m.m. Körningsscenario var prognostiserat till 20 000 000 men nu blev kostnaden bara 11 000 000. Återbetalningen kommer att landa på cirka 19-20 miljoner, troligen lite mer.

Zarah Andersson berättade att lagrådsremissen beslutades nu i maj. Lagen har dock inte kommit ut än. En av ändringarna är att man ska kunna ingå avtal om minskad elförbrukning utan några särskilda begränsningar när det gäller möjliga avtalsparter. Svenska kraftnät kommer nu sätta sig för att se över hur upphandlingen ska se ut efter den ändrade lagen. Vi får se exakt vad som kommer stå i lagen när regeringen fastställer och ger ut den.

Magnus Thorstensson undrar om Svenska kraftnät har en plan B om lagändringen inte går igenom i kommissionen. Zarah Andersson svarar att den gamla lagen kommer räcka till 2020 och att vi då hinner se över detta.

Magnus Thorstensson undrar om Svenska kraftnät gör en uppföljning årligen kring vad som hänt under året, t.ex. hur effektreserven påverkat marknaden eftersom tanken är att den inte ska göra det. Anna Guldbrend svarar att det kommer påbörjas ett jobb på Svenska kraftnät med att se över hanteringen av effektreserven under året.

6 Status för europeiska nätkoder inom Marknad

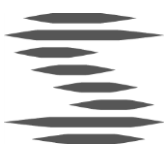
CACM- koden

Mårten Bergman började med att ge en översikt av nätkoderna och vilken fas de är i.

- CACM har gått igenom hela processen och trädde i kraft 14 aug 2015.
- RfG har också gått igenom hela processen och trädde i kraft 17 maj 2016.

Resterande koder har inte trätt i kraft än. Balancing är den kod som ligger längst bak i processen och den är prognosticerad att träda i kraft Q3-Q4 2017.

Mårten Bergman gick in mer i detalj på CACM-koden. Det är uppsatt vilka uppgifter som ska göras på vilken nivå, d v s vad som ska göras av NEMO:s, TSO:er m.m. Mårten presenterade några utvalda uppgifter per nivå. Det är mycket att göra för CACM-koden och det innebär också mycket arbete för tillsynsmyndigheten för att godkänna det som tagits fram av Svenska kraftnät. Kapacitetsberäkningsregioner ("CCR") är försenad och kommer påverka efterföljande arbete.

Daniel Nordgren undrade varför man inte kommer överens om kapacitetsberäkningsregionerna. Johan Leymann svarar att det är gränsen mellan Tyskland och Österrike som man inte kommer överens om. Mårten Bergman berättade att Svenska kraftnät nu ser en risk för att man tagit fram metoder och gjort andra arbeten enligt det ursprungliga CCR-förslaget. Om det rivs upp ändras förutsättningarna och då påverkas vilka samarbetspartners Svenska kraftnät får och en del arbete kan behöva göras om. Från Sveriges sida har man velat godkänna förslaget.

Det är ett pågående samråd kring tidsgränsen för garanterad kapacitet på dagen före marknaden. Jan-Ola Silver menar att det blir en försämring för aktörerna om det blir 11:30. Mårten Bergman svarade att på kontinenten gör man på ett annat sätt. Man kommer fortsätta publicera kapaciteter innan men om det händer något kan Svenska kraftnät ändra fram till 11:30 enligt förslaget. Mårten Bergman trycker på att deltagarna kan ge input till samrådet fram till och med 18 maj. Johan Leymann informerade om att tillsynsmyndigheterna håller på att skriva en "shadow opinion" om detta och säger att om man inte hinner skicka synpunkter till imorgon så kan man skicka dem till Ei efter 18 maj.

Det pågår även samråd kring öppningstider för intradag kapacitetstilldelning. Daniel Nordgren menar på att detta kan skapa en inlåsning för de svenska aktörerna och att detta förslag därför inte känns bra. Jan-Ola Silver undrar om man inte kan köra på samma sätt som idag i nord. Mårten Bergman menar att man kan öppna marknaden men att man då inte vet vilken kapacitet som kommer vara tillgänglig och det blir därför riskfyllt. I de nya regionerna kommer man sätta upp nya processer och det kommer påverka öppningstiden. Mårten uppmanar igen att skicka in synpunkter innan den 18 maj i samrådet. Torbjörn Forsberg undrade när förändringen kommer att ske. Mårten svarade att han tror att det kommer att handla om ett par år. Magnus Thorstensson undrar om detta kommer påverkas av om man väljer att använda Flow-based. Mårten säger att tiderna inte kommer påverkas av Flow-based.

Mårten gick igenom kapacitetsberäkningsmetod. Förslaget till metod ska läggas fram i mars 2017 till tillsynsmyndigheterna, dock kommer detta förskjutas i och med att uppdelningen i regioner inte är klart. Den aktörsdialog som görs idag kring detta innehåller bland annat en Stakeholder Group och Stakeholder Forum. I den gruppen finns

det en plats ledig just nu. Johan Schönström nominerade sig själv till den gruppen för att få med användarsidan.

Mårten fortsatte berätta om vad som pågår i "bilaterala" metoder. Ett gemensamt nordiskt förslag för arrangemang för flera NEMO:s ska skickas till Ei den 4 juni.

RfG

Stefan Arnborg berättade om hur koderna är grupperade i anslutningskoder, driftkoder (riktlinjer), marknadskoder (riktlinjer). Anslutningskoderna är skall-krav, medan driftkoder och marknadskoder handlar mer om att ta fram metoder och det är därför som de kallas riktlinjer.

Det finns tre stycken anslutningskoder. Arbetet började 2009 när kommissionen tog fram en förordning om att ta fram koderna inom en rimlig tid. Stefan beskriver hur processen för koderna ser ut gällande tekniska, politiska och juridiska diskussioner. Nu är man i en juridisk diskussion för nätkoderna. Ei har fått i uppdrag att utreda rollfördelningen mellan svenska myndigheter och de har år 2016 på sig. Stig Åhman undrar om det kommer behöva ta hela 2016 för utredningen. Johan Leymann svarar att det är ett stort arbete där man ska se över alla koderna.

Stefan berättade att det är ett nytt vokabulär. T.ex. kommer Svenska kraftnät vara funktionsansvarig myndighet eftersom termen "systemansvarig" i nätkoderna används för att beteckna den aktuella nätägaren och kontrollrum är omdöpt till lastfördelningscentral.

Johan Schönström undrade om koden innefattar all reservkraft. Stefan svarade att det finns undantag t.ex. för reservkraft.

Tidplanen är att en ny svensk kravbild ska presenteras 2018-05-17 och kravbilden ska sedan tillämpas 2019-04-27.

Daniel Nordgren undrade då om alla befintliga anläggningar blir undantagna. Stefan svarade att det som står är att det ska innefatta alla nya anläggningar. Om TSO:n vill att det innefattar även befintliga anläggningar så är det en stor process för att TSO:n ska få även dessa att innefattas av förordningen. De befintliga anläggningar man eventuellt skulle vilja innefattas av förordningen är moderna vindkraftverk som redan har inbyggda prestanda som idag ej är aktiverade, dvs det finns ingen eller en mycket liten investeringskostnad för att aktivera befintlig prestanda.

7 Nätförsäkringslån– ansökningsomgång 1

Stefan Arnborg berättade att det tidigare hette tröskeeffektsproblem. Det är en gammal fråga som har varit uppe många gånger. Frågan handlar i stora drag om att det är en stor tröskel om att vara första producent i ett nytt icke nätutbyggt område jämfört med att komma som nummer två. Detta eftersom nätbolaget kan fakturera nätets investeringskostnad såsom anslutningsavgift till första anslutande part medan de som senare ansluter kan göra det till en betydligt lägre avgift.

I april 2015 diskuterades två lösningar av tröskeeffektproblematiken parallellt, en s.k. övergångslösning och en permanent lösning. Svenska kraftnät har implementerat övergångslösningen. Förslag på permanent lösning har remissats av departementet men är ännu ej bestämd.

Stefan berättade om de punkter som Svenska kraftnät har gjort angående denna fråga. Svenska kraftnät har medgivit lånelöfte till fyra av de fem ansökningar som kommit in (den 5:e ansökningen drogs tillbaka eftersom det inte var rätt tajming för låntagaren). Lånet betalas ut först när låntagaren styrkt sina faktiska utlägg. Det finns ca 250 mnkr kvar att låna ut och en ny utlysning omgång beräknas ske under senhösten 2016.

Daniel Nordgren undrade om bedömningen är att lånen ger effekt och går till anläggningar som annars inte skulle blivit av. Stefan svarar att det i kravbilden för lånet står att det bl.a. ska finnas en tröskelproblematik och att det därigenom löser upp tröskeeffektsproblematiken.

Förordningen är avstämd med EU vad avser reglerna för statsstöd.

8 Svenska kraftnäts omorganisation

Ulla Sandborgh presenterade omorganisationen som gjorts inom Svenska kraftnät. Marknads- och systemutvecklingsavdelningen har bildats och innefattar nu ca 60 personer och har 6 enheter. Den nya organisationen innebär att enhetschefen för Marknadsutveckling kommer att ingå i Elmarknadsrådet. Även Tania Pinzon som är chef för enheten Marknadsstöd som inte ligger under Marknads- och systemutvecklingsavdelningen kommer att ingå i rådet. Även Planeringsrådet kommer att ligga under Mark-

nads- och systemutvecklingsavdelningen. Den nya organisationen gäller från och med 1 maj 2016.

Torbjörn Forsberg undrade om råden kommer att påverkas av den nya organisationen. Ulla Sandborgh svarade att Svenska kraftnät kommer att se över bemanning och innehåll i båda råden.

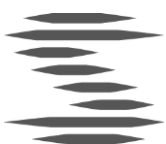
9 Tjänstehubb- status

Erik Forsén berättade om tjänstehubben och hur den är tänkt att fungera. Expertgruppen har sett över hela processen i elhandelshandboken. Expertgruppen består av 8 branschrepresentanter och experter från Svenska kraftnät. Erik visar på hur man ritat upp delprocesserna och rollsatt de olika aktiviteterna. Ett flertal av delprocesserna finns publicerade på Svenska kraftnäts hemsida. Målet är att man ska vara klar med alla processer och beskrivningar i oktober 2017.

Torbjörn Forsberg undrar om beskrivningarna av hubbarna ser likadana ut i t.ex. Danmark. Erik svarar att BRS:erna (Business Requirement Specifications) ser likadana ut i Danmark, Norge och Finland men att själva innehållet skiljer sig lite åt. Det har påbörjats en gapanalys mellan de nordiska länderna för att se skillnaderna mellan hubbarna och det finns en idé om att hubbarna ska kommunicera med varandra. Därför finns det en plan att hubbarna och processerna ska vara så lika som möjligt. Erik vet inte exakt när det arbetet ska vara klart men han tror att det kommer något under hösten.

Erik berättade vidare om lagringsform. Sweco har gjort en utredning kring detta och den utredningen finns på Svenska kraftnäts hemsida. De modeller man analyserat för datalagring är central lagring, delvis central lagring och ingen central lagring. Utifrån de tre alternativen har man gjort en kostnadsnyttoanalys. I den såg man att elnätsföretagen troligtvis inte skulle avveckla något befintligt system i närtid om centrallagring skulle genomföras. Swecos slutsats är ändå att man rekommenderar central lagring.

Linda Brant undrade hur lång tid det är planerat att lagring ska ske. Erik antar att man räknat med tre år, men inget är beslutat ännu. Ytterligare en fråga är hur Svenska kraftnät ser på tillgänglighetskraven, vad behöver man? Erik svarade att man på nordisk nivå sagt att man ska försöka hålla en hög tillgänglighet. Danmark har centrallag-

ring, Norge ska bygga det och Finland planerar att bygga det. Det är tänkt att marknaden inte ska märka av om man väljer centrallagring eller inte. Det är mer en teknisk fråga och kommer påverka elnätsföretagen. Daniel Nordgren undrade om det blir större risk för elnätsföretagen, om t.ex. en balansansvarig går i konkurrs. Erik svarade att Ei gör en utredning kring detta som ska vara klart i höst. Linda Brant undrade hur man ser på ansvaret. Erik svarade att Svenska kraftnät kommer att komma ut med information kring detta. Torbjörn Forsberg undrade om alla användares data kommer att ligga i tjänstehubben. Erik svarade ja men att tiden på hur länge det kommer ligga kvar inte är satt än. Du som kund kommer att ha möjlighet att se din data men om man byter leverantör är det inte säkert att leverantören får se din tidigare data. Det är inte bestämt än kring kommunikationskanaler, fullmakter och liknande.

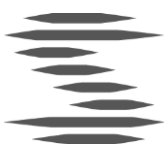
Erik presenterade schablonavräkningen och hur man jobbat med det. Sweco har utrett vem som ska göra schablonavräkningen. Ett förslag är att tjänstehubben gör det (så är det i Norge och Danmark, det planeras dock inte i Finland). Ett annat förslag är att elnätsföretagen utför schabloniseringen. En kostnadsnyttoanalys visar att det skulle vara billigare om tjänstehubben gör den. Sweco rekommenderar att schablonavräkningen görs i tjänstehubben. Vad Svenska kraftnät tycker kommer presenteras den 1 juni.

Magnus Thorstensson frågade om även lägenheters mätvärden kommer att finnas i hubben. Erik svarade att det beror på om lägenheterna är kollektivt mätta eller inte. Svenska kraftnät vill ha allt i hubben men vill samtidigt inte stänga ute eller tvinga folk att lägga in sina värden i hubben.

Den 31 maj är det ett seminarium om dessa frågor på Svenska kraftnät.

10 NBS- status

Robert Thelander presenterade en lägesbild av den nordiska balansavräkningen. Mindre justeringar av tidplanen har gjorts och den stora förändringen är att Operational test run har förlängts till efter sommaren. Inga förändringar på parallelldrift eller go-live datum (3 oktober 2016).

Robert beskrev syfte, mål, förutsättningar och resultat efter de genomförda anslutningstesterna under april månad. Det kan konstateras att problemlösningen (på båda sidor) har tagit mer tid än planerat.

Strukturdataverifieringen är igång och Robert presenterade syfte, mål och förutsättningar. Nu har även eSett utökat sin kundservice så de kan ta emot samtal och svara på mail även på svenska (samt norska, finska och engelska).

Feedback från aktörerna har bland annat varit att Online Service (webbportalen) ger en bra helhetsbild vilket är ett stort lyft jämfört med tidigare.

Föreskrifterna är det som är kvar av de legala bitarna. Beslut och tryck väntas i början av juni.

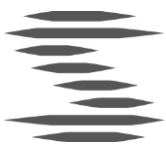
Daniel Nordgren undrade om det är bitar som man nu ger till eSett men som sedan ska gå till tjänstehubben (att det därför kan bli dubbeljobb). Robert svarade att det beror på vilken lösning tjänstehubben väljer. Balansansvarigas rapportering kommer inte påverkas av hubben.

Linda Brant frågade om go live datum ligger fast. Robert bekräftar att go-live datum ligger fast.

11 Ekonomiskt resultat 2015

Niklas Kallin delade ut årsredovisningar och berättar om det ekonomiska utfallet 2015. Svenska kraftnät gjorde ett högt resultat 2015, drygt 1,1 mdkr, vilket är ca 500 mnkr över budget. Bakgrunden till överskottet är inte höjda tariffnivåer, utan snarare att kostnaderna minskat, samt att förseningar i vissa större investeringar medfört att avskrivningarna ännu inte påbörjats som planerat. Totalt har verket ett aggregerat överskott mot det avkastningskrav om sex procent på justerat eget kapital som ägaren ställer. För att kompensera för detta kommer Svenska kraftnät under kommande år sikta mot en lägre avkastning.

Transit nettoresultat är kompensation för transit, dvs. att verket får betalt för att andra länder transiterar kraft genom Sverige och vice versa. Det är en post som är svårt att prognostisera. Daniel Nordgren frågade om Svenska kraftnät är nöjda med transitkompensationen. Niklas svarade att transitmodellen är satt utifrån en flerårig diskuss-

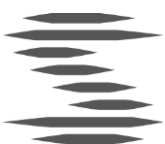
ion mellan TSO i hela Europa, och därmed mer utifrån politiska hänsyn än teoretiska/tekniska. Magnus Thorstensson undrade om det är den temporära lösningen som togs fram för många år sen som fortfarande ligger kvar. Niklas förklarade att modellen inte är tillfällig utan permanent, och reglerad i en förordning. Förordningen hittas här: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:250:0005:0011:EN:PDF>

Verksamhetsgrenen Systemansvar för el gör ett gott resultat, och hämtar därmed in en del av det underskott som uppstått under senare år. Det höga resultatet följer av höjda avgifter och lägre kostnader för automatiska reserver till följd av god fyllnadsgrad i vattenkraftmagasinen och varmt väder.

12 Reserver– tekniska krav, prissättning m.m. info

Anna Guldbland berättade om reserver/reglerprodukter. Det finns en bra översikt på Svenska kraftnäts hemsida. Vad gäller mFRR pågår det mycket arbete i Europa för hur man ska kunna ta fram standardprodukter. Vad gäller aFRR pågår det också ett harmoniseringsarbete i Europa och det pågår även ett Nordiskt arbete för detta. På Svenska kraftnät är det ett styrelseärende där förslaget är att man ska börja handla med aFRR från den 1 september. Frågan ska tas upp vid styrelsemöte den 24 maj. Vad gäller FCR pågår ett nordiskt harmoniseringsarbete för att harmonisera de tekniska kraven. Bakgrunden till det är att man har haft olika inställningar i de olika nordiska länderna. Tidplanen för det har förskjutits några gånger men nu är den satt till nästa år (2017). Om man funderar över vad som gäller för de olika produkterna så finns det bra info på Svenska kraftnäts hemsida:

<http://www.Svk.se/aktorsportalen/elmarknad/reserver/forbrukning-som-reservkraft/>

13 Övriga frågor

Svenska kraftnät har tidigare fått en fråga om referensgrupper, vilka som finns och vilka som är med i dessa. Ulrika Formgren lägger till en bilaga om detta till protokollet så deltagarna får en överblick.

Daniel Nordgren hade en fråga om det går att få information om stamnätsavgiften lite tidigare. Anna Guldbrand tar det vidare med Rebecca Nilsson och finans för att se vad Svenska kraftnät kan göra. Man släpper en preliminär siffra i september. Svenska kraftnät återkommer angående om man kan ge siffran tidigare.

Johan Schönström ville lägga till att nya kontrollrummet på Svenska kraftnäts hemsida har blivit bra och är lättare att använda nu är tidigare.

Magnus Thorstensson undrade om det finns någon information kring hur avräkningen fungerar vid avkoppling, vad görs t.ex. med bortkopplad kraft. Svenska kraftnät tar med sig frågan till nästa möte.

Ulla Sandborgh ser över om man skulle kunna få se det nya kraftvärmeverket på Värtaverket vid nästa möte.

14 Kommande möten

Följande mötesdatum gäller för 2016:

- Tisdag 20 september kl. 10.00-15.00 i Sundbyberg
- Tisdag 22 november kl. 10.00-15.00 i Sundbyberg

Bilagor:

Bilaga 1 – Information från Svenska kraftnät (punkt 3-12)

Bilaga 2 – Information om referensgrupper

